31977L0311

PADOMES DIREKTĪVA

(1977. gada 29. marts)

par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz trokšņu līmeni, kam ir pakļauti lauksaimniecības un mežsaimniecības riteņtraktoru vadītāji

(77/311/EEK)

EIROPAS KOPIENU PADOME,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 100. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu ([1]),

ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ([2]),

tā kā, lai ieviestu EEK tipa apstiprināšanas procedūru, uz ko attiecas Padomes 1974. gada 4. marta Direktīva 74/150/EEK ([3]) par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz lauksaimniecības un mežsaimniecības riteņtraktoru tipa apstiprinājumu, būtu jāpieņem noteikumi, lai nodrošinātu drošus darba apstākļus un jo īpaši dzirdes aizsardzību tiem lauksaimniecībā nodarbinātajiem darbiniekiem, kas vada šādus traktorus;

tā kā šādi noteikumi ir sevišķi vajadzīgi, jo tikai divās dalībvalstīs tiesību akti paredz sīki izstrādātus noteikumus par trokšņu līmeni, kam ir pakļauti iepriekš minēto traktoru vadītāji;

tā kā atšķirības minētajos valstu tiesību aktos var radīt iespējamus traucējumus tirdzniecībai Kopienā, tādējādi liekot šķēršļus kopējā tirgus izveidei un darbībai,

IR PIEŅĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

1. Šajā direktīvā "lauksaimniecības vai mežsaimniecības traktors" nozīmē jebkādu mehānisko transportlīdzekli ar riteņiem vai kāpurķēdēm un vismaz divām asīm, kura galvenā funkcija saistīta ar tā vilkmes spēku un kurš īpaši konstruēts, lai vilktu, stumtu, vestu vai darbinātu noteiktus darbarīkus, mehānismus vai piekabes, kas paredzētas lietošanai lauksaimniecībā vai mežsaimniecībā. Tas var būt aprīkots kravas un pasažieru pārvadāšanai.

2. Šī direktīva attiecas tikai uz tādiem iepriekšējā punktā definētiem traktoriem, kuri aprīkoti ar pneimatiskajām riepām un kuriem ir divas asis, un kuru maksimālais projektētais ātrums no 6 līdz 25 km/h.

([1]) OV C 127, 18.10.1974., 34. lpp.
([2]) OV C 125, 16.10.1974., 30. lpp.
([3]) OV L 84, 28.3.1974., 10. lpp.

2. pants

1. Neviena dalībvalsts nedrīkst atteikties piešķirt traktoram EEK tipa apstiprinājumu vai valsts tipa apstiprinājumu, kā arī atteikties reģistrēt vai aizliegt pārdot, laist ekspluatācijā vai lietot traktorus tādu iemeslu dēļ, kas saistīti ar trokšņu līmeni, kam ir pakļauti vadītāji, ja tas ir šādās robežās:

saskaņā ar I pielikumu 90 dB (A), vai

saskaņā ar II pielikumu 86 dB (A).

Pārejas posmā, kas beidzas dienā, kura saskaņā ar Direktīvas 74/150/EEK 13. pantā izklāstīto procedūru jānosaka līdz 1981. gada 1. oktobrim, iepriekš minētās robežas testiem saskaņā ar I pielikuma 3.2.1.1. punktu un II pielikuma 3.2.2.1. punktu palielina par 6 dB (A).

2. Pārejas posmā, kas beidzas dienā, kura saskaņā ar Direktīvas 74/150/EEK 13. pantā izklāstīto procedūru jānosaka līdz 1981. gada 1. oktobrim, dalībvalstis var piešķirt valsts tipa apstiprinājumu, atļaut pārdot, reģistrēt vai laist ekspluatācijā traktorus bez kabīnes, ja to trokšņu līmenis nepārsniedz šādas robežas:

saskaņā ar I pielikumu 96 dB (A), vai

saskaņā ar II pielikumu 92 dB (A).

3. pants

Šajā direktīvā "kabīne" ir jebkāda no cietām daļām veidota būve, caurspīdīga vai necaurspīdīga, kas no visām pusēm apņem vadītāju un izolē viņu no ārpuses, kā arī kuru darba laikā iespējams pastāvīgi turēt slēgtu.

4. pants

Dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tirdzniecības izstādēs un reklāmās neizmanto elementus, kas varētu vedināt uz domām, ka traktoriem ir kaut kādas īpašības attiecībā uz troksni, kam pakļauti traktoru vadītāji, ja šajos traktoros tādu faktiski nav.

5. pants

Visus grozījumus, kas vajadzīgi, lai pielikumu prasības pielāgotu tehnikas attīstībai, pieņem saskaņā ar procedūru, kas izklāstīta Padomes Direktīvas 74/150/EEK 13. pantā.

6. pants

1. Dalībvalstīs stājas spēkā noteikumi, kas vajadzīgi, lai 18 mēnešu laikā kopš šīs direktīvas paziņošanas izpildītu tās prasības, un par to dalībvalstis tūlīt paziņo Komisijai.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka Komisijai dara zināmus būtiskāko valstu tiesību aktu tekstus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

7. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 1977. gada 29. martā

Padomes vārdā –

priekšsēdētājs

G. KAUFMAN

I PIELIKUMS

APARĀTI, MĒRĪJUMU NOSACĪJUMI UN METODES

1. MĒRVIENĪBAS UN MĒRAPARĀTS

1.1. Mērvienības

Trokšņu līmeni mēra A decibelos, ko izsaka dB (A).

1.2. Mēraparāts

Trokšņu līmeni, kam pakļauts vadītājs, mēra ar skaņas līmeņa mēraparātu, kāds aprakstīts Starptautiskās elektrotehnikas komisijas publikācijas 179/1965 pirmajā izdevumā.

Mainīgu rādījumu gadījumā jāņem maksimālo rādījumu vidējā vērtība.

2. MĒRĪŠANAS NOSACĪJUMI

Mērījumus veic, ievērojot turpmāk minētos nosacījumus:

2.1. traktoriem jābūt bez kravas, t.i., bez neobligātām papildierīcēm, bet ar dzesēšanas šķidrumu, smēreļļām, pilnu degvielas tvertni un vadītāju. Vadītājs nedrīkst valkāt pārāk biezas drēbes, šalli vai cepuri. Uz traktora nedrīkst atrasties nekādi priekšmeti, kas varētu kropļot trokšņu līmeni;

2.2. riepām jābūt piesūknētām līdz tādam spiedienam, kādu ieteicis traktora ražotājs, motoram, sajūgam un velkošajām asīm jābūt normālā darba temperatūrā, kā arī mērījumu laikā jātur atvērti radiatora aizvirtņi, ja tādi ir;

2.3. papildu aprīkojums, ko darbina motors vai kas darbojas autonomi, piemēram, logu tīrītāji, siltā gaisa ventilators vai agregātu vārpsta, mērījumu veikšanas laikā jāatslēdz, ja tas var iespaidot trokšņu līmeni; traktora daļas, kas parasti darbojas līdz ar motoru, piemēram, motora dzesēšanas ventilators, mērījumu veikšanas laikā jādarbina;

2.4. testa norises vietai jābūt pietiekami klusai un atklātai; tā, piemēram, var būt atklāta telpa 50 m rādiusā, kuras centrālā daļa vismaz 20 m rādiusā ir praktiski gluda, vai tai ir gluda daļa ar cietu trasi ar plakanu virsmu un pēc iespējas mazāk kanalizācijas šahtām. Trasei jābūt, cik vien iespējams, tīrai un sausai (attīrītai no grants, lapām, sniega utt.). Nogāzes un nelīdzenas vietas ir pieļaujamas tikai tad, ja pārmaiņas, ko tās rada trokšņu līmenī, ir mēraparāta pieļaujamās kļūdas robežās;

2.5. testa trases virsma nedrīkst radīt pārmērīgu riepu troksni;

2.6. laikam jābūt skaidram un sausam bez vēja vai ar nelielu vēju. Apkārtnes un vēja trokšņiem, kuriem vadītājs ir pakļauts, jābūt vismaz par 10 dB (A) zemākiem nekā traktora trokšņu līmenim;

2.7. ja mērījumos izmanto transportlīdzekli, tas jāvelk, izmantojot tauvu, vai jāvada pietiekami lielā attālumā no traktora, lai izvairītos no jebkādiem traucējumiem. Mērījumu laikā 20 metru attālumā no trases abām pusēm, kā arī tuvāk par 20 metriem no traktora priekšgala vai aizmugures nedrīkst novietot virsmas, kas atstaro skaņu, kā arī jebkādus priekšmetus, kas var radīt traucējumus mērījumos. Šo noteikumu var uzskatīt par izpildītu, ja trokšņu līmeņa variācijas ir pieļaujamās kļūdas robežās; pretējā gadījumā traucējumu laikā mērījumi jāpārtrauc;

2.8. visi vienas sērijas mērījumi jāveic uz vienas un tās pašas trases.

3. MĒRĪŠANAS METODE

3.1. Mikrofons jānovieto 250 mm attālumā no sēdekļa vidus plaknes, izvēloties to sēdekļa pusi, kurā ir fiksēts augstākais trokšņu līmenis.

Mikrofona membrāna jāpavērš uz priekšu, mikrofona centram jābūt 790 mm virs un 150 mm priekšā sēdekļa atsauces punktam, kas aprakstīts III pielikumā. Jāizvairās no pārmērīgas mikrofona vibrācijas.

3.2. Maksimālo trokšņu līmeni dB (A) nosaka šādi:

3.2.1. traktoriem, kas sērijveidā aprīkoti kabīnēm ar veramām daļām (piemēram, durvīm, logiem), sākotnējo mērījumu virknes laikā tās jāaizver;

3.2.1.1. izdarot mērījumus otrreiz, tās jāatstāj vaļā, ja tās atvērtā veidā nerada satiksmes drošības risku, bet nolaižamie un paceļamie sānu logi jātur aizvērti;

3.2.2. troksnis jāmēra ar mēraparāta lēno reakciju pie slodzes, kas atbilst maksimālajam troksnim pārnesumā, kurš, braucot uz priekšu, ļauj sasniegt ātrumu, kas ir vistuvākais 7,25 km/h.

Akseleratora svirai jābūt nospiestai līdz galam. Sākot mērījumus bez slodzes, tā jāpalielina, kamēr iegūst maksimālo trokšņu līmeni. Pēc katra slodzes palielinājuma, izdarot mērījumu, jādod laiks, kamēr trokšņu līmenis stabilizējas;

3.2.3. troksnis jāmēra ar mēraparāta lēno reakciju pie slodzes, kas atbilst maksimālajam troksnim jebkurā pārnesumā, izņemot 3.2.2. punktā minēto pārnesumu, kurā reģistrētais trokšņu līmenis ir vismaz par 1 dB (A) augstāks nekā 3.2.2. punktā minētajā pārnesumā.

Akseleratora svirai jābūt nospiestai līdz galam. Uzsākot mērījumus bez slodzes, tā jāpalielina, kamēr iegūst maksimālo trokšņu līmeni. Pēc katra slodzes palielinājuma, izdarot mērījumu, jādod laiks, kamēr trokšņu līmenis stabilizējas;

3.2.4. troksnis jāmēra traktoram bez kravas maksimālajā projektētajā ātrumā.

3.3. Testa ziņojumā jāiekļauj trokšņu līmeņa mērījumi, kas veikti šādos apstākļos:

3.3.1. pārnesumā, kas ļauj sasniegt ātrumu, kas ir vistuvākais 7,25 km/h;

3.3.2. jebkurā pārnesumā, ja ievēroti 3.2.3. punktā aprakstītie noteikumi;

3.3.3. maksimālajā projektētajā ātrumā.

4. VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Mērījumi, kas aprakstīti 3.2.1, 3.2.2, 3.2.3 un 3.2.4 punktā, nedrīkst pārsniegt 2. pantā noteiktās vērtības.

II PIELIKUMS

APARĀTI, MĒRĪJUMU APSTĀKĻI UN METODES

1. MĒRVIENĪBAS UN MĒRAPARĀTS

1.1. Mērvienības

Trokšņu līmeni mēra A decibelos, ko izsaka dB (A).

1.2. Mēraparāts

Trokšņu līmeni, kam pakļauts vadītājs, mēra ar skaņas līmeņa mēraparātu, kāds aprakstīts Starptautiskās elektrotehnikas komisijas publikācijas 179/1965 pirmajā izdevumā.

Mainīgu rādījumu gadījumā jāņem maksimālo rādījumu vidējā vērtība.

2. MĒRĪŠANAS NOSACĪJUMI

Mērījumus veic, ievērojot turpmāk minētos nosacījumus:

2.1. traktoriem jābūt bez kravas, t.i., bez neobligātām papildierīcēm, bet ar dzesēšanas šķidrumu, smēreļļām, pilnu degvielas tvertni un vadītāju. Vadītājs nedrīkst valkāt pārāk biezas drēbes, šalli vai cepuri. Uz traktora nedrīkst atrasties nekādi priekšmeti, kas varētu kropļot trokšņu līmeni;

2.2. riepām jābūt piesūknētām līdz tādam spiedienam, kādu ieteicis traktora ražotājs, motoram, sajūgam un velkošajām asīm jābūt normālā darba temperatūrā, kā arī mērījumu laikā jātur pilnīgi atvērti dzinēja dzesēšanas aizvirtņi, ja tādi ir;

2.3. papildu aprīkojums, ko darbina motors vai kas darbojas autonomi, piemēram, logu tīrītāji, siltā gaisa ventilators vai agregātu vārpsta, mērījumu veikšanas laikā jāatslēdz, ja tas var iespaidot trokšņu līmeni; traktora daļas, kas parasti darbojas līdz ar motoru, piemēram, motora dzesēšanas ventilatoru, mērījumu veikšanas laikā jādarbina;

2.4. testa norises vietai jābūt pietiekami klusai un atklātai; tā, piemēram, var būt atklāta telpa 50 m rādiusā, kuras centrālā daļa vismaz 20 m rādiusā ir praktiski gluda, vai tai ir gluda daļa ar cietu trasi ar plakanu virsmu un pēc iespējas mazāk kanalizācijas šahtām. Trasei jābūt, cik vien iespējams, tīrai un sausai (attīrītai no grants, lapām, sniega utt.). Nogāzes un nelīdzenas vietas ir pieļaujamas tikai tad, ja pārmaiņas, ko tās rada trokšņu līmenī, ir mēraparāta pieļaujamās kļūdas robežās;

2.5. testa trases virsma nedrīkst radīt pārmērīgu riepu troksni;

2.6. laikam jābūt skaidram un sausam bez vēja vai ar nelielu vēju.

Apkārtnes un vēja trokšņiem, kuriem vadītājs ir pakļauts, jābūt vismaz par 10 dB (A) zemākiem nekā traktora trokšņu līmenim;

2.7. ja mērījumos izmanto transportlīdzekli, tas jāvelk, izmantojot tauvu, vai jāvada pietiekami lielā attālumā no traktora, lai izvairītos no jebkādiem traucējumiem. Mērījumu laikā 20 metru attālumā no trases abām pusēm, kā arī tuvāk par 20 metriem no traktora priekšgala vai aizmugures nedrīkst novietot virsmas, kas atstaro skaņu, kā arī jebkādus priekšmetus, kas var radīt traucējumus mērījumos. Šo noteikumu var uzskatīt par izpildītu, ja trokšņu līmeņa variācijas ir pieļaujamās kļūdas robežās; pretējā gadījumā traucējumu laikā mērījumi jāpārtrauc;

2.8. visi vienas sērijas mērījumi jāveic uz vienas un tās pašas trases.

3. MĒRĪŠANAS METODE

3.1. Mikrofons jānovieto 250 mm attālumā no sēdekļa centrālās plaknes, izvēloties to sēdekļa pusi, kurā ir fiksēts augstākais trokšņu līmenis.

Mikrofona membrāna jāpavērš uz priekšu, mikrofona centrs atrodas 790 mm virs un 150 mm priekšā sēdekļa atsauces punktam, kas aprakstīts III pielikumā. Jāizvairās no pārmērīgas mikrofona vibrācijas.

3.2. Trokšņu līmeni nosaka šādi:

3.2.1. traktoram jābrauc pa trases daļu ar vienādu ātrumu vismaz trīs reizes un vismaz 10 sekundes;

3.2.2. traktoriem, kas sērijveidā aprīkoti kabīnēm ar veramām daļām (piemēram, durvīm, logiem), sākotnējo mērījumu virknes laikā tās jāaizver;

3.2.2.1. izdarot mērījumus otrreiz, tās jāatstāj vaļā, ja tās atvērtā veidā nerada satiksmes drošības risku, bet nolaižamie un paceļamie sānu logi jātur aizvērti;

3.2.3. troksnis jāmēra ar mēraparāta lēno reakciju pie motora maksimālā apgriezienu skaita minūtē, t.i., pārnesumā, kas ar šādi nostādītu apgriezienu skaitu ļauj sasniegt ātrumu, kas ir vistuvākais 7,25 km/h. Mērījumu veikšanas laikā traktoram jābūt bez kravas.

4. VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Mērījumi, kas aprakstīti 3.2.2 un 3.2.3 punktā, nedrīkst pārsniegt 2. pantā noteiktās vērtības.

III PIELIKUMS

SĒDEKĻA ATSAUCES PUNKTA NOTEIKŠANA

1. DEFINĪCIJA

1.1. Sēdekļa atsauces punkts (S) ir punkts sēdekļa gareniskajā vidus plaknē, kur krustojas atzveltnes apakšējās daļas tangenciālā plakne un horizontālā plakne. Šī horizontālā plakne 150 mm priekšā sēdekļa atsauces punktam šķeļ sēdekļa pamatnes zemāko virsmu.

2. SĒDEKĻA ATSAUCES PUNKTA NOTEIKŠANA

2.1. Atsauces punktu nosaka, izmantojot šā pielikuma papildinājuma 1. un 2. zīmējumā parādīto ierīci, kas ļauj imitēt cilvēka noslogota sēdekļa stāvokli.

2.2. Sēdeklis jānostāda vertikālās regulācijas diapazona viduspunktā, kura ir neatkarīga no horizontālās regulācijas. Lai noteiktu mikrofona novietojumu, kas minēts I un II pielikuma 3. iedaļā, sēdeklim horizontālās regulācijas robežās jābūt viduspunktā vai, cik vien iespējams, tuvu viduspunktam.

3. IERĪCES APRAKSTS

3.1. Ierīci, kas minēta 2.1 punktā, veido sēdekļa plāksne un divas atzveltnes plāksnes.

3.2. Apakšējai atzveltnes plāksnei jābūt lokāmai sēžas pauguru (A) un krustu (B) rajonā, turklāt locījuma vietas B augstumam jābūt regulējamam (skatīt 2. zīmējumu).

4. IERĪCES UZSTĀDĪŠANA

Ierīci uzstāda šādi:

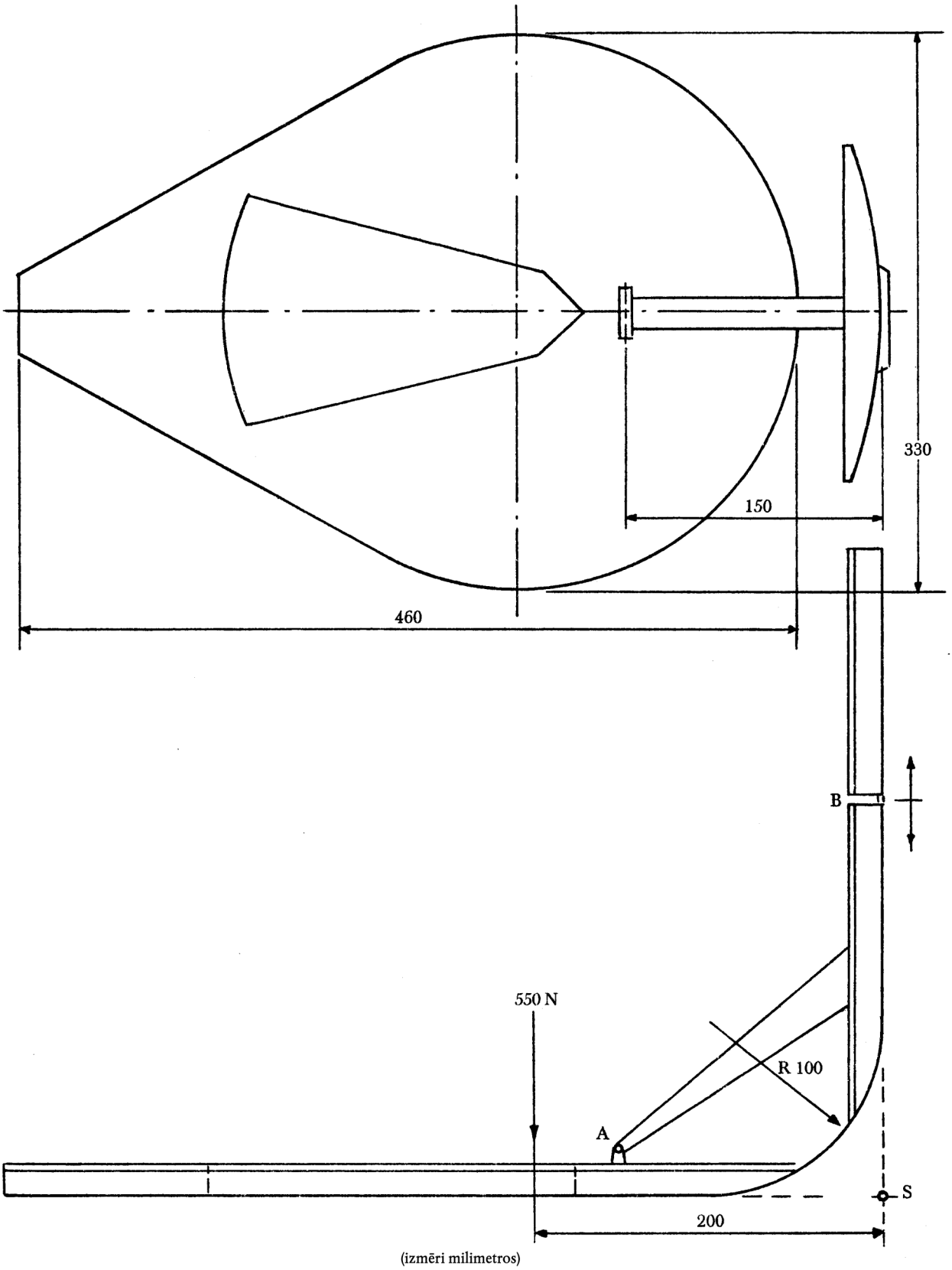
4.1. ierīci novieto uz sēdekļa;

4.2. uz to punktā, kas atrodas 50 mm priekšā stiprinājuma punktam (A), iedarbojas ar 550 N spēku, un abus atzveltnes dēļus tangenciāli nedaudz piespiež atzveltnei;

4.3. ja nav iespējams precīzi noteikt atzveltnes apakšējās daļas tangenti, atzveltnes apakšējās daļas plāksni vertikālā stāvoklī nedaudz jāpaspiež pret atzveltni;

4.4. sēdekļiem, kuru atsperojums ir regulējams atbilstīgi vadītāja svaram, atsperojumu noregulē tā, ka sēdeklis atrodas punktā, kas ir vienādā attālumā no tā abiem galējiem stāvokļiem.

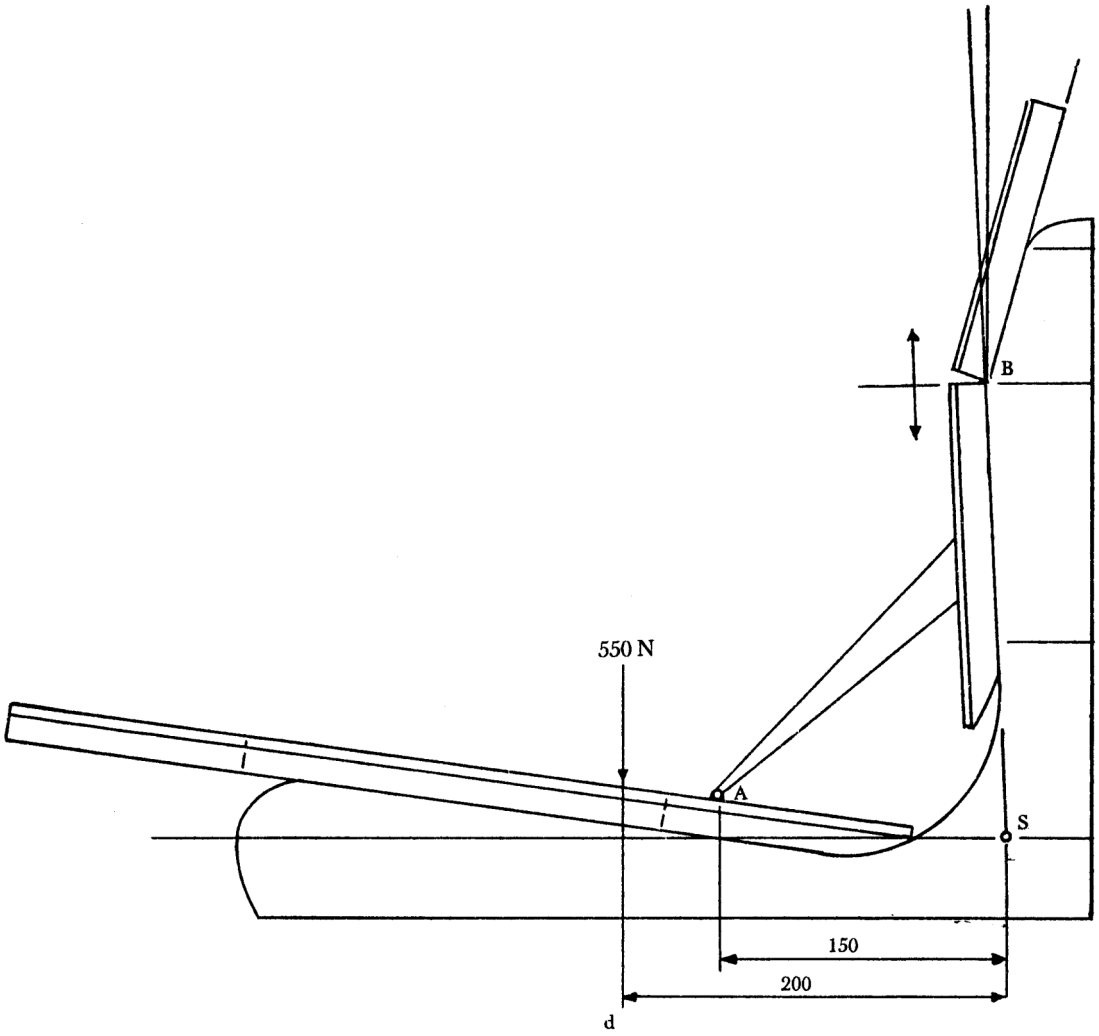
PAPILDINĀJUMS

(izmēri milimetros)

1. zīmējums

Ierīce sēdekļa atsauces punkta noteikšanai

(izmēri milimetros)

2. zīmējums

Metode sēdekļa atsauces punkta noteikšanai